

נ מדינה

העם

ע"ט, ע"ט על הירק

ליות, נסתבר כי דויד בן גוריון לא התנגד כלל למעבר המטוסים. הוא רק התרגז על כך שכמה מטוסים יצאו בדרכם מקפריסין לרבת-עמון לפני שהרשות הישראלית נכנסה לתקופה - הפגנה של זילזול גמור בי-ממשלת ישראל.

כיצד נוצרה אי-הבנה בלב מאוני ה-חדשות? השלטונות הישראליים פשוט מנעו את פרסום הידיעה השניה - על המטוסים שעברו - בעוד שלא עיכבו את הידיעה הראשונה, על המחאה הרשמית. כך התבלבלו המוחות בישראל ובעולם כולו, ללא שום צורך.

היתה זאת, לכעשה, התרומה היחידה של ממשלת ישראל למאבק ההצהרות והכח-רוות שסער מסביב למרחב. בעוד שכל מדינה רחוקה, המכבדת את עצמה, הרימה את קולה והשתתפה במאבק הפוליטי, שתקה ישראל לגמרי. לולא המחאה המגוחכת בלבן דון, אפשר היה לחשוב כי מנהיגי ישראל איבדו את קולם. אך בימי משבר, גם שתקה היא הודעה.

אולם כל מעשה שנעשה שבוע, כל מילה שנאמרה, נגעה במישרין לגורלה של ישראל. מהלכי השחמת הגורלי:

האמריקאים

נחתו בחוף לבנון, שלחו את הבריטים לירדן, ייצבו בצורה זו, זמנית, את החזית במרחב. אין ספק שלולא פעולה זו היו המוני הלבנון וירדן מטאטאים הר-שבוע את המלך חוסיין והנשיא שמעון מסכאותיהם. אולם משהגיעו האמריקאים לחזית זו, היסטו-אם לעבור אותה. אילו כבשו חזרה את עיראק, היו צריכים להחזיר לשם ממשלה שהוכיחה שאין לה שום אחיזה בעם, היו גורמים אולי לי-קוריאה שניה, ואולי אף למלחמת-עולם ש-איש אינו רוצה בה. גרוע מזה: הם היו מכריחים את גמאל עבד אל-נאצר להוד-מין את הרוסים ול-הפקיד בידי אלה את הכוח הממשי והא-הדה העצומה של התנועה הלאומית ה-ערבית.

הצרפתים

פירסמו הודעה מתח-כמת בהודיעם שלא ינחתו בחוף הלבנון, נתנו סטירת-לחי לא-מריקאים, על שלא התיעצו עמם לפני הפלישה. בהודיעם שה-מאבק בלבנון ובעיראק הוא ענינו הפנימי של שתי ארצות אלה, עשו גייסטה ידיו-תית כלפי הלאומנים הערבים בעולם כולו, כולל אלג'יריה. ובקבעם שנוכחות הכוח האמריקאי בלבנון מספיקה, הפגינו את אה-דהם לחזית המערב. בסך-הכל: מכה אחת שהרגה שלושה זבובים.

הרוסים

נסלו לידם מיד את היוזמה הפוליטית, אחרי ביקור-בזק של נשיא רע-במוסקבה, פירסמו הודעה גאונית: הם הו-מינו את אייזנהואר, מאקמילן, דהגול, גהר-והאמרשילד לפגישת מיידית עם כרושצ'וב. בצורה זו הרגו יותר משלושה זבובים: הם העמידו את העולם באופן דרמטי על-החרת המצב. רמזו כי חצי מיליון החיילים הסובייטיים בגבול תורכיה ופרס מסוגלים לכבוש את המרחב (כולל ישראל) תוך-ימים ספורים. בהזמנים את גהרו והא-מרשילד, התניפו לשני אישים אלה, משכו-לצדם מראש את אהדת האומות הקטנות (המעוניינות בפרסטיגיה של הא"ם) ואת-הגוש הנייטראליסטי (שגהרו הוא איליו). בהזמנים את דהגול, כבשו את אהדת צר-פת והבקייעו בקע בחזית המערב. בסך-הכל הביאו את האמריקאים במבוכה וחוסר-תדאות רבתי.

הערבים

עצמם הלכו על חבל

(המשך בעמוד 6)

מעטים מאזרחי ישראל ראו אותם: מטו-סים גדולים, כבדים ומסורבלים, שהתנחלו-לאיטם בשמי ישראל, בכיוון דרומה. הם-דמו לציפורים גדולות - ציפורי גורל. בימי קדם נהגו כוהנים עובדי-אלילים-לנחש את העתיד ואת מצוה הגורל לפי-המעיים של ציפורים. השבוע על היה כל-צורך להסתכל לתוך מעיהן של ציפורי-הפלדה המגביהות-עוף, בשורתן היתה בר-ורה גם כך - השתלכות ישראל במערך-הצבאי המערבי (ראה הנידון).

ציפורי-גורל אחרות חגו בשמי הלבנון. בכרסיהן השמנות נשאו מיטען אימתני: פצצות אטומיות. בפעם הראשונה נפל צל-הפטריה הקטלנית על אדמת המרחב: ה-מלחמה האטומית, שתמיד נראתה לאזרחי-ישראל כאיום הנוגע לאחרים - הפכה החל-מהשבוע לממשותקבע במרחב. כמו אז-רהוי לונדון, פאריס וצ'יקאגו, יצטרכו גם-בני חיפה להתרגל עתה למחשבה כי בלכ-

תם לישון ויבוקטם בבוקר חי האטום-בכיתם.

מריניות

שתיקה כהודעה

ממשלת ישראל מחתה נגד מעבר מטו-סים בריטיים בשמי המדינה ללא קבלת-רשות, הודיע הקריין של קול ישראל-בעיקר החדשות. במשך זמן קצר היה נדמה כאילו חוללו-מנהיגי ישראל מהפכה במחשבתם הפוליטית. סגירת שמי הארץ בפני כוחות המערב הו-תה יכולה להתפרש רק כהפגנת נייטראליס-טית וכגיסטה ידיוותית כלפי הלאומנים-הערביים.

בלבם של אנשים ציניים יותר עלה הר-עיון שממשלת ישראל נקטה בטכסיס מאקי-אחלי: שגם נתנה למטוסים הבריטיים לעבור-על-ידיו כך שחיל-האחרי הישראלי לא ניסה-ליירט אותם) וגם הגישה את המחאה ה-רשמית - כך שנשארה בסדר כלפי שני-הצדדים.

אולם תוך זמן קצר בלבד נתכדו האש- • סימן אחר לבוא האטום למרחב: הו-זעת צרפת על ניסוי פצצות-האטום הרא-שונות מתוצרתה. אם תקום ברית צבאית-בין צרפת וישראל (ראה תצפית) תהיה גם-לכך משמעות נוקבת לגורל המרחב.

• ברית צבאית רשמית ומראה תיחתם בין ישראל-יצרפת. הרעיון, שמנהיגי ישראל לעגו לו במשך שנים מפני שהומצא על-ידי-מנהיגי תנועת-החרות וג'ק סוסטל, הפך לפתע למדיניות ריאלי. נסיעותיהם-של גולדה מאיר, שמעון פרס ויעקוב מרדור קשורות כולן בענין זה, מאחר-שכל אחד מקוהה כי הברית תיזקף על חשבוננו האישי.

ערכה המעשי של ברית זו יהיה מבוסס מאחר שבדית נזאת קיימת למעשה-מאז ערב מיבצע סיני. אולם ממשלת ישראל מקוהה כי החתימה הרשמית-תפיג בציבור הישראלי את החששות הכבדים שנתעוררו עם נצחון המהפכה-בעיראק, המוכיח את חוסר-התחזלת של המדיניות הרשמית. ואילו הנגדל-הזו-גול שוכנע שהברית כזאת לו כדי להפגין את נוכחותה של צרפת במרחב. כמשקל נגדי יעשה דהגול כמה גיסטות חיוביות כלפי המחנה הלאומני הערבי.

• דאג האמרשילד יבקר שנות בכירות. מטרתה הרשמית של-נסיעתו תהיה ביקורת מנגנון הפיקוח של האו"ם, והוא לא יבקר בנקודות-מריבה-אחרות במרחב, כגון עיראק וירדן.

• מוקד הסיכמוכים הבא של מצרים יעבור דרומה. בהשפעת-המערב, ובגלל חששות הסודאניס מפני התגברות מצרית, יחריפו היחסים בין-מצרים לבין סודאן, עד כדי ניתוק אפשרי של היחסים ביניהן.

• הגבות אחרות של ממשלת ישראל על המאורעות במרחב:

זרישה מוגברת מ-ארצות-הברית להע-ניק נשק לישראל, ונסיון מחודש ל-המריץ את גרמניה-המערבית להחליף-שגרירים עם ישראל.

• גמאל עבד-אל-נאצר יצא-בקרב לביקור-נוסף אצל המר-של טיטו. נשיא-רעים יבקש מנשיא-יוגוסלביה לתווך בין-נו לבין המערב.

• עיקר הצעתו: האמ-ריקאים יוציאו את-צבאם מלבנון, תמור-רת הבטחה שרעים-תורה למורדים ב-ארץ זו להפסיק את-פעילותם. לעומת-זאת לא יתערב ה-מערב נגד המשטר-הרפובליקאי בעיראק, ואילו זה יבטיח ל-קיים את הסכמי ה-נפס עם המערב.

• המכשול הו-עיקרי כפני הפי-כמי-משרה מרוח-זו: מרכנות הו-אנגלים. בריטניה-תתנגד להוצאת כוח-חזיתיה מירדן, תשתדל בכל תוקף להשיג הצהרה מפי המלך חוסיין-כי הוא מבקשם להישאר שם, בתוקף הסכם פנימי ביניהם. היא גם טרם ויתרה-על רעיון התערבותו של הלגיון בעיראק, מתוך הכרה כי המשטר הרפובליקאי-ידחוק את רגליה משדות הנפט במוקדם או במאוחר.

• צפויה מערכה מוגברת, בקשר לעליית יהודים מארצות-הגוש המזרחי. תהיה זו מעין תגובה ישראלית לסינוק הנספחים שלה מורשה-ובוקרשט, והיא תכלול הפגנות מול הנציגויות הזרות בישראל, צומים של יוצאי-גלויות אלה, הפעלת הקונגרס היהודי העולמי.

• הדתיים לא יחזרו לממשלה, לפני הכחירות לכנסת. זוהי-החלטתו של דויד בן-גוריון, המעוניין להעביר כמה החלטות, בהיעדרם של-הדתיים. בין השאר: העברת בתי-הקברות מידי הרשויות הדתיות לאזרחיות.

• צפוי משבר חדש בעירית נתניה. לאחרונה עבר חתול שחור בין-ראש העיר הפרוגרסיבי משה שקד לבין סגור, שפרש מטענת תנועת החירות, בעירית. בינתיים מתנהל משא-ומתן טווי בין סיעות הציונים הכלליים לתנועת-החרות, בדבר פרישתו של חבר המועצה מטעם חירות מאיר האוס. את מקומו-של האוס ימלא סגור ראש העיר לשעבר הלל צור. חילופי גברא אלה יבוצעו-משום שדהי טוען, כי פרישתו מתנועת החירות באה כתוצאה מיחסו של-האוס אליו. במקרה שיושג הסכם, יחזור עובד בר-עמי להיות ראש עירית-נתניה, ואילו דהרי יקבל מידו שוב את סגנות ראש-העיר.

• משבר ומהפכה עירונית צפויים גם ברעננה. רקע המשבר: התמרמרותם של אזרחי המושבה, בשל החלטת המועצה להתיר את הפיכתו-של אחד מבתי המרגנו במרכז רעננה לבית-חול-ירוח. בית חולים זה, שיוקם-על-ידי הסתדרות העובדים, יהיה מיועד לחולי-נפש מההתיישבות העובדת.